

Ének-zene

7. évfolyam

Tematikus egységek:

- 1. Zeneelméleti ismeretek bővítése** az előkészítés – tudatosítás – gyakorlás/alkalmazás hármasságában: a változó ütemmutató felismerése, fejlődés a felismerő kottaolvasás terjedelmében és sebességében.

Ritmikai elemek, metrum: új ütemfajták: változó, és aszimmetrikus ütemek

Dallami és harmóniaelemek: harmóniai változások megfigyelése.

Hangközök: kis és nagy szext (megismerés szintjén).

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kis és nagy szext, kis és nagy szeptim.
------------------------------------	---

- 2. Zenei befogadás – Befogadói kompetenciák fejlesztése**

A barokk zene

Nemzeti jelleg a romantika zenéjében, a kelet-európai népek népzeneje.

Műzene és népzene megkülönböztetése hangszerek megfigyelésével.

Impresszionizmus a festészetben és a zenében.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Homofónia, polifónia, zenei impresszionizmus, műzene, népzenei feldolgozás, klasszikus zene, populáris zene.
------------------------------------	--

- 3. A befogadói kompetencia erősítése az ismeretek kronológiai rendszerezésével.
Zenehallgatóvá nevelés.**

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Trubadúr ének, madrigál, oratórium, kantáta, passió, zsoltár, concerto grosso, vonósnégyes, versenymű, szimfónia, szimfonikus költemény; requiem, táncjáték, daljáték, kamarazene, musical, zsoltárfeldolgozás
------------------------------------	--

8. évfolyam

Tematikus egységek:

- 1. Zenei reprodukció – Éneklés**

Magyar népzene az életkornak megfelelő csoportokból válogatva (pl. szerelmi dal, búcsúzó dal, keserves).

Egyházi népelemek, vallásos témájú dalok, himnuszok, zsoltárok

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Társasdal, verbunkos dal, keserves, romantikus dal, táncnóta,
------------------------------------	---

- 2. Zenei befogadás – Befogadói kompetenciák fejlesztése**

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Homofónia, polifónia, zenei impresszionizmus, műzene, népzenei feldolgozás, klasszikus zene, populáris zene, improvizáció, jazz
------------------------------------	---

9. évfolyam
Tematikus egységek:

1. Zenei reprodukció - Éneklés

2-3 mű éneklése tiszta intonációval az életkori sajátosságokat figyelembe véve (szükség esetén egyénre szabott kezdőhangról), a következő kategóriák mindegyikéből:

Zeneirodalmi szemelvények, a megismert stíluskorszakból választva, egy-egy dal vagy dalrészlet, néhány rövid zenei téma:

- gregorián,
- reneszánsz,
- barokk,
- bécsi klasszikus,
- romantikus,
- XX. századi.

Katolikus egyházi népének, egyéb vallásos tartalmú dalok

Magyar népzene és történeti dallamok (az életkornak megfelelő tematikus csoportokból válogatva):

- régi rétegű és új stílusú népdalok,
- életfordulók, jeles napok dalai,
- búcsúzók, keservesek,
- pszalmódizáló népdalok,
- balladák,
- virágénekek, diákdalok, verbunkos dallamok

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Népzene: ballada, verbunk, csárdás; egyházzene (zsoltár, korál, népének, spirituálé); világi zene (trubadúrének,), dal (népdal, műdal, egyházi és világi dal, reneszánsz kórusdal, romantikus dal).
------------------------------------	---

2. Zenei befogadás - Befogadói kompetenciák fejlesztése

A zene rendszerezésének különböző szempontjai (pl. kronológia, műfaj, forma, funkció, abszolút zene – programzene):

az egyházzene kapcsolata a liturgiával

komponálás/lejegyzés – improvizáció), a zene funkciói (művészi zene – szórakoztató zene, liturgia, önkifejezés, ünnepek zenéi, tánc, alkalmazott zene).

A zenei ismeretszerzés és információgyűjtés, a zenehallgatás lehetőségei a számítógép és az internet segítségével. A felfedezés örömeinek kialakítása a folyamatos tanári tartalomközlés helyett (zeneszerzők, életutak, életművek, a személyes hit kifejezése zeneművekben).

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Népzene – műzene, világi zene – egyházzene, abszolút zene – programzene, komolyzene – populáris zene, tánczene, alkalmazott zene.
------------------------------------	---

10. évfolyam
Tematikus egységek:

1. Zenei reprodukció – Éneklés

2-3 mű éneklése tiszta intonációval az életkori sajátosságokat figyelembe véve (szükség esetén egyénre szabott kezdőhangról), a következő kategóriák mindegyikéből:
Zeneirodalmi szemelvények, a megismert stíluskorszakból választva, egy-egy dal vagy dalrészlet, néhány rövid zenei téma:

- gregorián,
- reneszánsz,
- barokk,
- bécsi klasszikus,
- romantikus,
- XX. századi.

Magyar népzene és történeti dallamok (az életkornak megfelelő tematikus csoportokból válogatva):

- régi rétegű és új stílusú népdalok,
- életfordulók, jeles napok dalai,
- búcsúzó, keservesek,
- pszalmódizáló népdalok,
- balladák,
- virágénekek, diákdalok,
- verbunkos dallamok.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Népzene: jaj-nóta, sirató, népies műdal, verbunk, csárdás; egyházzene: kanció, antifóna, responzórium. Világi zene: ungarésca, szórakoztató zenei dal).
------------------------------------	---

Zenehallgatás, zenei befogadás

- Az alábbi szempontok alapján válogatott és meghallgatott zenei részletek felismerése.
- Népzene:
- Népdal, hangszeres népzene, népies műdal, szakrális népének
- Egyházzene: ortodox egyházzenei részletek
- Műzene:
- Az európai műzene kialakulása napjaink zenéjéig – legfontosabb stílusjegyek, műfajok és zeneszerzők.
- Középkor és reneszánsz – az egyszólamúságtól a többszólamúság első virágkoráig (gregorián, reneszánsz műfajok: motetta, madrigál).
- Barokk: az opera kialakulása monódia,
- A verbunkos zene, mint műfaj; Bihari János, Lavotta János és Csermák Antal verbunkos zenéje. Verbunkos a műzenében.
- Bécsi klasszika – hangszeres versenyművek, oratórikus művek, a klasszikus opera (Haydn, Mozart, Beethoven)
- Romantika – opera és zenedráma, az operett, a daljáték, a Singspiel
- A századforduló és a XX. század zenéje: új zenei irányzatok: avantgárd, experimentális zene, elektronikus zene.
- A klasszikus zenén túl, válogatás az alábbi anyagból:
- a beat és a klasszikus rock, a világzene, a zenés színház – musical, rockopera, a szórakoztató zene műfajai,
- filmzene és alkalmazott zene. A mai populáris zene irányzatai.